

Univerza v Ljubljani
Medicinska fakulteta

**KLINIČNA PRAKSA ZA ŠTUDENTE 1. LETNIKA EMŠ PROGRAMA
MEDICINA IN DENTALNA MEDICINA 2022/2023**

Delovni zvezek

KLINIČNA PRAKSA ZA ŠTUDENTE 1. LETNIKA EMŠ PROGRAMA MEDICINA IN DENTALNA MEDICINA 2022/2023

Delovni zvezek

Učno gradivo

Prva izdaja

Urednici: Marija Petek Šter in Ksenija Rener-Sitar

Avtorji: Tomaž Marš, Mitja Košnik, Janja Jan, Ksenija Rener-Sitar, Marija Petek Šter

Izdala: Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani, kot spletni vir

Copyright © Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani – februar 2023

Vse pravice pridržane.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
COBISS.SI-ID 151700995
ISBN 978-961-267-238-6 (PDF)

Kazalo vsebine

UVOD	4
Namen in cilji klinične prakse za študente 1. letnika medicine in dentalne medicine.....	5
Metode in obremenitve študenta	6
Kompetence in veščine klinične prakse v ambulantni	7
Kompetence in veščine klinične prakse s področja NMP v simuliranem okolju	8
Delo v službi prehospitalne NMP	8
DNEVNIK IZVAJANJA KLINIČNE PRAKSE V AMBULANTNEM OKOLJU S POTRDITVIJO MENTORJA (delo v ambulantni in prehospitalni NMP)	10
Dnevnik in poročilo o opravljeni klinični praksi.....	12
Ocenjevanje klinične prakse.....	14
Mentorjeva ocena študenta:.....	14
Zaključna ocena mentorja o poteku klinične prakse.....	15
Anonimna anketa ob koncu klinične prakse	15

UVOD

V študijskem letu 2021/22 smo na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani (UL MF) pričeli z izvajanjem posodobljenega študijskega programa medicine in dentalne medicine. Nov program prinaša spremembe v vseh letnikih študija. Poudarek sprememb je v horizontalnem in vertikalnem povezovanju učnih vsebin ter posodabljanju in uvajanju novih učnih vsebin.

Med pomembne spremembe obeh študijskih programov sodijo tudi zgodnejše vključevanje študentov v klinično okolje. Ob že v predhodnem programu uveljavljenih predmetih zgodnjega stika z bolnikom, dodajamo sedaj še obvezno klinično prakso, ki predstavlja obvezno učno vsebino za vse študente medicine in dentalne medicine od prvega letnika naprej.

Klinična praksa obsega 60 ur dela študenta in bo potekala od junija do septembra 2022. Del klinične prakse bodo študenti opravljali v simulacijskem centru UL MF v obsegu 6 ur, kjer bodo vadili veščine nujenja nujne medicinske pomoči, in v ambulantah primarnega zdravstvenega varstva: to je v ambulantah družinske medicine, primarne pediatrije in dentalne medicine ter prehospitalni nujni medicinski pomoči.

Klinična praksa poteka pod mentorstvom in mentor se individualno posveča študentu. Dogovor o terminu klinične prakse v predvidenem obdobju (junij do september) dosežeta skupaj študent in mentor, ki ga je študent izbral.

Pred vami je delovni zvezek, v katerem najdete napotke za izvajanje klinične prakse ter obrazce, ki jih je potrebno tekom klinične prakse izpolniti.

Urednici
Marija Petek Šter
Ksenija Rener-Sitar

Namen in cilji klinične prakse za študente 1. letnika medicine in dentalne medicine

Namen klinične prakse je vzpostavljati identiteto zdravnika, razumeti pomen timskega dela v zdravstvu, se učiti veščin sporazumevanja in kliničnih veščin ter oblikovati humanistične vrednote, potrebne za delo z bolniki ter študenta usposobiti za nudenje temeljnih postopkov nujne medicinske pomoči.

Cilji

Poglobiti znanje in kompetence sporazumevanja v kliničnem okolju.

Spoznati in razumeti pomen timskega dela v zdravstvu.

Se naučiti nekaterih preprostih kliničnih veščin.

Razumeti kompleksnost dela zdravnika in njegovih odločitev.

Se zavedati potrebnih moralnih in etičnih vrednot pomena, ki jih mora zdravnik pri svojem delu spoštovati in prenašati na sodelavce.

Prepoznati nekatera življenjsko ogrožajoča stanja in nuditi temeljne postopke nujne medicinske pomoči.

Metode in obremenitve študenta

Uvodni seminar:

Predstavitev klinične prakse, namena, ciljev ter vsebine.

Predstavitev izvedbe klinične prakse (sodelovanje z mentorjem, vodenje dnevnika, zaključno poročilo).

Klinična praksa (60 ur*)

Praksa iz vsebinskega sklopa Nujna medicinska pomoč (NMP) bo potekala v simuliranem okolju (6 ur) po razporedu.

Praksa v ambulantah primarnega nivoju bo trajala 9 dni po 6 ur dnevno; s tem da bo en dan potekal v enoti NMP.

Samostojno delo študenta

Vodenje dnevnika.

Priprava kratkega poročila o opravljeni praksi.

Študentove obveznosti

Študent mora pri predmetu opraviti naslednje študijske obveznosti:

- se udeležiti uvodnega srečanja,
- aktivno sodelovati na vajah v simuliranem in kliničnem okolju,
- voditi dnevnik ter pripraviti končno poročilo,
- izpolniti zaključno anketo pri predmetu (v prilogi).

Pričakovani rezultati pouka

Znanje in razumevanje:

- razumevanje pomena empatije za delo z ljudmi,
- uporaba etičnih načel pri delu z bolniki,
- poznati osnovna načela obnašanja pri delu z bolniki,
- zavedanje pomena timskega dela in spoštovanje sodelavcev v timu,
- znati izvesti nekatere preproste klinične veščine,
- razumeti kompleksnost dela zdravnika in njegovih odločitev.

*** efektivna ura traja 60 minut**

Kompetence in veščine klinične prakse v ambulantni

Med klinično prakso v ambulantni naj študent opazuje/izvede naslednje aktivnosti (ker bodo študenti v različnih kliničnih okoljih, dopuščamo možnost, da bodo med njimi v izvedeni aktivnostmi razlike; slediti pa je potrebno doseganju zastavljenih ciljev).

Aktivnost	Opazovanje	Izvedba
Se nauči osnovnih pravil obnašanja v kliničnem okolju: Pozna in upošteva osnovna etična in moralna načela v odnosu do zaposlenih in pacientov Se za delo primerno uredi (uniforma, ident. kartica, speti lasje) Se ob prihodu na oddelek/ambulanto predstavi sodelavcem Se predstavi bolniku Si pred pregledom bolnika umije /razkuži roke/uporablja osebno varovalno opremo Se zahvali sodelavcem/bolniku		X
Sporazumevanje v kliničnem okolju (vodi pogovor z bolniki, da prepozna, kako bolezen vpliva na bolnikovo življenje, kaj pričakuje od zdravnikov in zdravstvenih delavcev, kaj od svojih domačih, česa ga je strah...)		X
Vključevanje v tim zdravnikov (vizita, zdravniški sestanek,...), da prepozna, kako se zdravniki odločajo, kako se sporazumevajo med seboj	X	
Vključevanje v negovalni tim (npr. sodeluje pri pripravi bolnika na pregled, pripravi zdravil, merjenju vitalnih funkcij (RR, TT; KS,...), da spozna delo zdravnikovih sodelavcev in se ga nauči spoštovati oz. Vključevanje v tim zobozdravnikove asistENCE (npr. sodeluje pri pripravi delovnega mesta, postopkov dezinfekcije in sterilizacije, priprava pacienta za klinični pregled, ravnanje z dentalnimi materiali, spozna delo in vloge drugih sodelavcev v zobozdravniškem timu in se ga nauči spoštovati		X
Izvede nekatere diagnostične metode (merjenje RR, snemanje EKG, določanje telesne teže in višine, merjenje KS)		X
Bolnika spremlja na diagnostične in terapevtske posege (da bi razumel vlogo svojca obolelega, razvija empatijo in etična načela)		X
Se z mentorjem pogovori o svojem delu; ta mu je na voljo za vprašanja in mu poda usmeritve za naprej		X
Drugo:		
Drugo:		

Kompetence in veščine klinične prakse s področja NMP v simuliranem okolju

- Položaj za nezvestnega
- Zunanja masaža srca in umetno predihavanje (na modelu)
- Reanimacija otroka in odraslega (na modelu)
- Oskrba poškodovanca
- Oskrba zlomov
- Oskrba ran
- Priprava zdravil za i.v aplikacijo

Delo v službi prehospitalne NMP

V službi prehospitalne NMP se študent vključuje v delo v okviru pridobljenega znanja tekom obveznega predmeta in vaj v simulacijskem centru. V manjših enotah službe NMP je število nujnih intervencij manjše, se pa v ambulantni oglašajo pacienti z različnimi akutnimi zdravstvenimi problemi. Študent naj poleg veščin za ohranjanje življenja vadi veščine, ki jih veljajo tudi za ambulantno okolje, kot so:

- Merjenje vitalnih funkcij
- Snemanje EKG
- Priprava bolnika na transport in spremstvo v bolnišnico
- Hišni obisk akutno zbolelega
- Preveza in oskrba ran
- Odvzem kapilarne krvi in določanje krvnega sladkorja
- Priprava inhalacij....

DNEVIK KLINIČNE PRAKSE S POTRDIŠTVIJO MENTORJA

Ime in priimek študenta: _____

Smer študija: M DM

Ime in priimek mentorja(ev): _____

Ambulanta(e): _____

Študijsko leto: 2022/23

Vsak dan, ko je bil študent prisoten v kliničnem okolju, naj na kratko opiše, kaj je videl in česa se je naučil. Ob koncu klinične prakse mentor s podpisom potrdi dnevnik.

Ob koncu klinične prakse mentor pregleda dnevni in s podpisom in žigom potrdi, da je študent klinično prakso uspešno opravil. Vpiše tudi datum zaključka klinične prakse.

**DNEVNIK IZVAJANJA KLINIČNE PRAKSE V AMBULANTNEM OKOLJU S POTRDI TVIJO
MENTORJA (delo v ambulanti in prehospitalni NMP)¹**

Ime in priimek študenta: _____ Smer študija: _____

	Datum in trajanje aktivnosti	Opis aktivnosti	Podpis mentorja
1	Praksa iz vsebinskega sklopa NMP (6 ur) v prehospitalnem kliničnem okolju Datum:		
2	Ambulanta Datum:		
3	Ambulanta Datum:		
4	Ambulanta Datum:		
5	Ambulanta Datum:		
6	Ambulanta Datum:		
7	Ambulanta Datum:		
8	Ambulanta Datum:		

9	Ambulanta Datum:		

Ime in priimek mentorja: _____ Ustanova: _____

Podpis mentorja in imenski žig: _____ Datum: _____

Dnevnik in poročilo o opravljeni klinični praksi

Poročilo o opravljeni študijski praksi naj vsebuje naslednje elemente:

- Predstavitev okolja (oddelka, ambulate), v katerem je študijska praksa potekala
- Opis dela v timu in vloga posameznih članov tima
- Kompetence zdravnika, ki sem jih prepoznal
- Česa sem se naučil
- Kako bom pridobljeno znanje, veščine in stališča lahko uporabil v nadaljnjem osebnem in profesionalnem razvoju.

Poročilo naj bo strukturirano tako, da na prvo stran navedete svoje ime in priimek, ime in priimek mentorja, kje ste opravljali klinično prakso, lokacijo ustanove (točen naslov), elektronski naslov ustanove ali zdravnika osebno.

Poročilo o klinični praksi in dnevnik opravljene klinične prakse predstavljata osnovo za zaključni razgovor z mentorjem. Na zaključnem razgovoru mentor pregleda dnevnik opravljanja klinične prakse in vaše poročilo ter poda oceno o opravljeni klinični praksi. S tem tudi zagotavlja, da ste obveznosti klinične prakse v celoti opravili.

Poročilo o klinični praksi in dnevnik o klinični praksi je potrebno oddati v za to namenjeno spletno okolje peko sistema VIS: Natančna navodila o oddaji gradiv bodo objavljena na spletni strani UL Medicinske fakultete: <https://www.mf.uni-lj.si/o-studiju/ems-program-medicina/predmetnik/klinicna-praksa-1-letnik>

Datoteki poimenujte tako, da naj se začneta z vašim priimkom, nadaljuje z vašim imenom, študijska smer (M1 ali DM1) ter skupino, ki ji pripadate, in konča s pripisom klinična praksa (npr. Novak Janez-M1-1. skupina-poročilo o klinični praksi in Novak Janez-M1-1. skupina-dnevnik klinične prakse).

Poročilo o opravljeni klinični praksi
(ime in priimek, ime in priimek mentorja, kjer ste opravljali klinično prakso, lokacijo ustanove (točen naslov), elektronski naslov ustanove ali zdravnika osebno)

Ocenjevanje klinične prakse

Ob koncu klinične prakse vas bo mentor ocenil po priloženem obrazcu; o oceni se bosta tudi pogovorila. Mentor vam bo izročil oceno o klinični praksi, ki jo boste skupaj s poročilo o klinični praksi in dnevnikom opravljanje klinične prakse oddali v spletno učilnico.

Mentorjeva ocena študenta:

OCENA DELA V KLINIČNEM OKOLJU

Ime in priimek študenta: _____

Ime in priimek mentorja: _____ Ustanova: _____

	Odlično	Dobro	Pomanjkljivo
Motivacija za delo/učljivost			
Odnos do mentorja in sodelavcev			
Spoštovanje pravil, ki veljajo v kliničnem okolju			
Vključevanje v delo/izpolnjevanje zastavljenih ciljev			

DRUGO:			

Kratka opisna utemeljitev mentorjeve ocene:

Podpis mentorja in poimenski žig: _____ Datum: _____

Zaključna ocena mentorja o poteku klinične prakse

Želeli bo dobiti povratno informacijo s strani mentorjev o izvajanju klinične prakse za študente 1. letnika. Prosim vas, da ob koncu prakse, ob zaključnem razgovoru mentorje prosite, da izpolnijo še kratko spletno anketo o poteku klinične prakse. Prejeli boste QR kodo z anketo, ki jo prosim posredujte mentorju, da bo lahko izpolnil anketo.

Da bomo lahko dobili čim relevantno oceno klinične prakse s strani mentorjev, je pomembno, da večina mentorjev anketo izpolni. Mentorje bomo o načinu, na katerega jih bomo zaprosili, da izpolnijo ankete predhodno obvestili.

Anonimna anketa ob koncu klinične prakse

Ob koncu klinične prakse vas bo sistem za oddajo poročila o klinični praksi usmeril v izpolnitev ankete o klinični praksi. Poročila ne boste mogli oddati preden ne izpolnite ankete o klinični praksi.

Vprašalnik za študente ob zaključku **KLINIČNE PRAKSE ZA ŠTUDENTE 1. LETNIKA** **MEDICINE IN DENTALNE MEDICINE**

Prosim, da ocenite vsebino in kakovost vaše KLINIČNE PRAKSE

Pomembno je, da odgovorite tako, kot mislite, oziroma, kot velja za vas.

Spol: M Ž smer študija: M DM

Zanima nas, kaj ste se naučili in katere veščine ste usvojili in katera stališča ste privzeli pri klinični praksi

Pri kompetencah, ki so našteje, naredite križec pri oceni, ki velja za vas:

☐ 1 – sploh ne ☐ 2 – malo ☐ 3 – srednje ☐ 4 – pretežno ☐ 5 – v celoti

	1	2	3	4	5
Prepoznavanje pomena dobrega odnosa in sporazumevanja za delo zdravnika oz. zobozdravnika					
Razumevanje in sposobnosti vzpostavitve empatičnega odnosa					
Pomen zdravnikovih oz. zobozdravnikovih sodelavcev					
Značilnosti dela v timu					
Osnovna pravila obnašanja pri delu s pacienti					
Spoznal sem nekatere klinične veščine					
Izvajal sem nekatere klinične veščine					
Spoznal sem moralne in etične norme, ki veljajo za delo zdravnika oz. zobozdravnika					
Bolnika razumem kot celoto telesnih, duševnih in medosebnih (socialnih) procesov (bio-psiho-socialno celoto)					
Sprejemam različnosti pri ljudeh					
Po klinični praksi imam boljši občutek pripadnosti zdravništvu					
Prepoznal sem pomen mentorstva pri oblikovanju svojega nadaljnjega osebnega in profesionalnega razvoja					
Študijska praksa me je spodbudila k samorefleksiji in potrditvi pravilnosti moje odločitve za študij medicine oz. dentalne medicine					

Pridobil sem večšine nudenja NMP					
----------------------------------	--	--	--	--	--

Ste usvojili še katere veščine, spretnosti ali znanja oz. privzeli dodatna stališča? Katera (prosimo, napišite)?

Prosimo, ocenite (od 1 do 5) dejavnosti predmeta Klinična praksa:

☐ 1 = nezadostno ☐ 2 = zadostno ☐ 3 = dobro ☐ 4 = prav dobro ☐ 5 = odlično

Uvodni seminar/navodila za izvajanje klinične prakse	
Praksa v kliničnem okolju	
Praksa iz NMP (simulirano okolje)	
Praksa iz NMP (prehospitalno okolje)	
Klinična praksa kot celota (vsi učni procesi in dejavnosti skupaj)	

Prosimo, da ocenite vašega mentorja z oceno (od 1 do 5)

☐ 1 nezadostno ☐ 2 zadostno ☐ 3 dobro ☐ 4 prav dobro ☐ 5 odlično

Mentor mi je bil vedno na voljo, ko sem ga potreboval	
Mentor mi je na lastno pobudo razložil postopek dela	
Stopnja nadzora, ki sem ga bil deležen s strani mentorja, je bila primerna mojemu znanju in veščinam	
Mentor mi je redno posredoval povratne informacije o mojih prednostih in pomanjkljivostih v kliničnem delu	
Mentor je bil zgled dobrega zdravnika oz. zobozdravnika	
Tega mentorja bi priporočil mojim kolegom	
Mentorjevo znanje slovenskega jezika je bilo dobro za ustrezno komunikacijo s pacienti in mano	

Kaj ste pri klinični praksi pogrešali?

Kaj ste pogrešali – kaj bi dodali?

Zakaj?

Kaj bi pri klinični praksi spremenili?

Kaj bi spremenili?

--

Zakaj?

--

Hvala za vaše sodelovanje!